

Creiem que l'aprofitament d'un edifici no ha d'atemptar contra la integritat monumental, sigui romànica o gòtica, estigui en una població o en un despoblat. La mateixa responsabilitat que demanem dels nostres avantpassats per la destrucció o deformació del patrimoni artístic ara fa 150 anys, ens la poden demanar a nosaltres, a la nostra generació, per no haver sabut compaginar els valors funcionalitat i aprofitament o conservació i restauració. La solució a gust de tothom no la trobarem, però sí la millor segons les circumstàncies de cada moment i el valor essencial del monument.

Joan-F. Cabestany

BIBLIOGRAFIA

CLAPÉS, ANDREU: *L'Art Romànic. Odiló, campaner del monestir.*

Graó Editorial. Biblioteca de la Classe, 32.- Barcelona, 1988.- 62 pàgs., amb il·lustracions.

Aquest llibre ha estat redactat amb una finalitat molt concreta, com a material pedagògic per a l'EGB, i, en conseqüència, l'hem de judicar des d'aquest punt de vista. Com a llibre per a una tasca d'ensenyament primari, l'hem de considerar exemplar, tant pel seu text com per la seva presentació. Hem de destacar que es dedica no solament, com el títol donaria a entendre, a descriure el romànic religiós, sinó també el militar i el civil, fet que pensem que és d'agrair en presentar una visió total de l'arquitectura, com també de la pintura, l'escultura i les arts menors.

Hem fet una atenta lectura d'aquest llibre, i no hem trobat mancances que puguin deformar els inicis d'estudi dels alumnes de l'EGB. Aquest llibre contempla el tema d'una manera molt acurada i el presenta en una totalitat molt ben traçada, cosa que no acostumen a fer altres llibres o col·leccions dedicades a una tasca de presentació de temes científics per als alumnes que s'inicien a l'estudi més elemental de la història.

Potser en una nova edició s'hauria d'ampliar el mapa de la pàgina 12 per a donar una idea de la gran activitat monàstica en les valls tant al nord com al sud de les Alberes. També, (pàg. 32) a la reconstrucció, hipotètica, d'un castell, s'hauria de presentar un model més de les nostres terres i no pas un castell francès o centreuropeu, el qual dóna una idea bastant falsa de la realitat de la nostra terra. A l'últim, com a simple anècdota i com a mostra que l'historiador pot caure en el parany de les seves pròpies vivències, remarcuem el fet de considerar que la màrfega era de fulles de blat de moro, ja que aquest conreu no va introduir-se a Catalunya fins el segle XVIII.

Felicitem Andreu Clapés per la seva síntesi, Graó ed. per la seva acurada edició i presentació, i, en fi, la Diputació de Barcelona per la seva ajuda a una col·lecció tan ben planejada i executada. És un llibre útil per a donar a conèixer aspectes elementals però importants de la cultura i art romànics. És un encert i esperem que aquesta obra ideal per a l'EGB, aporti els seus fruits donant a conèixer als joves escolars la realitat de la nostra terra en els segles XI a XIII. Hem d'encoratjar a editar més sovint aquest tipus de llibre per tal d'aconseguir un nivell cultural digne d'un país amb una tradició històrica com la de Catalunya.

J-F. Cabestany